מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את מבנה הבית בשיר "תְּחִי הַ..."
- לזהות אנפורה, האנשה וחריזה בשיר
- לתרגל כתיבה יצירתית של בית שיר על ערך חשוב

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה - מבנה השיר

1. ב – 4
2. ב – חזרה על מילה בתחילת כל שורה
3. ב – תְּחִי
4. א – לתת לערך תכונות של אדם
5. ב – אלתרמן

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – החריזה היא אפשרות, לא חובה
2. נכון – ברשימת הערכים יש גם סקרנות וסבלנות
3. נכון – זו ההאנשה המבוקשת במשימה
4. לא נכון – הטקסט נשמר רק במכשיר של הכותב/ת
5. נכון – זו אפשרות שמוצעת במשימה

חלק ג' – השלמת משפטים

1. תחי
2. האנשה
3. אנפורה
4. אלתרמן
5. בוחר

חלק ד' – התאמה - ערך והסבר

- 1 – ד (להקשיב באמת לדברי האחר)
- 2 – ה (להתייחס לכולם באופן הוגן)
- 3 – א (רצון ללמוד ולשאול עוד)
- 4 – ג (לדאוג לתוצאות המעשים שלנו)
- 5 – ב (להתייחס לאחר בהערכה)

חלק ה' – סדר כתיבה נכון

1. לבחור ערך חשוב מהרשימה
2. לחשוב מה הערך הזה עושה, כאילו הוא דמות
3. לכתוב ארבע שורות שמתחילות במילה תחי
4. לבדוק אם יש חריזה וסיום מעניין
5. לקרוא את הבית בקול ולבדוק שהוא ברור

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. יש לבדוק: ארבע שורות, פתיחה במילה תחי בכל שורה, תיאור הערך כדמות עם פעולה, רצוי חריזה או סיום מפתיע
2. תשובה אישית המסבירה את הקשר האישי לערך

כרטיס יציאה – מה לחפש

- חזרה על מילה בתחילת שורות
- שורה הכוללת תחי + ערך + פעולה
- תשובה אישית מנומקת

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא בקול כמה בתים שנכתבו בכיתה כדי להדגים גיוון
- מומלץ להציג את דוגמת ההקשבה לפני תחילת הכתיבה העצמית
- לעודד תלמידים שמתקשים להתחיל מהמילה תחי ולבנות משם

דף תרגול: כתיבת שיר "תְּחִי הַ..." בהשראת אלתרמן

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד לכתוב שיר קצר בשם "תְּחִי הַ...". נבחר ערך חשוב ונכתוב עליו בית שיר.

📖 מילון קטן:

אנפורה	חזרה על אותה מילה בתחילת כל שורה
האנשה	לתת לדבר שאינו אדם תכונות של אדם
חריזה	מילים שנשמעות דומה בסוף השורות
ערך	דבר חשוב שמנחה את ההתנהגות שלנו, כמו כבוד או שוויון
בית (בשיר)	קבוצת שורות בשיר שנחשבות כיחידה אחת
בוחר/ת	אדם שיש לו זכות להצביע בבחירות
כרזה	פוסטר עם מסר חשוב

1 חלק א' – הבנה - מבנה השיר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה שורות בבית השיר?

א) 2 ב) 4 ג) 6 ד) 8

2. מה המשמעות של אנפורה?

א) חריזה בסוף השורה ב) חזרה על מילה בתחילת כל שורה ג) תיאור של צבע ד) סוף מפתיע

3. איזו מילה פותחת כל שורה?

א) שלום ב) תְּחִי ג) אהבה ד) תמיד

4. מהי האנשה?

א) לתת לערך תכונות של אדם ב) לכתוב שיר ללא חרוזים ג) לצייר תמונה ד) לבחור צבע לשיר

5. מי המשורר שהשיר בהשראתו?

א) ביאליק ב) אלתרמן ג) רחל ד) עגנון

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חובה שהבית יכיל חריזה כדי שייחשב תקין	☐	☐
2	אפשר לבחור ערך כמו סקרנות או סבלנות לכתוב עליו	☐	☐
3	המטרה היא לתאר מה הערך עושה, כאילו הוא דמות חיה	☐	☐
4	מה שכותבים נשלח לבדיקה ונשמר במקום מרוחק	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
5	אפשר לסיים את הבית בסיום מפתיע אם רוצים	☐	☐

3 חלק ג׳ – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. בתחילת כל שורה בשיר כותבים את המילה _____

2. כאשר נותנים לערך תכונות של אדם, זו נקראת _____

3. חזרה על אותה מילה בתחילת שורות נקראת _____

4. הבית שכותבים הוא בהשראת המשורר _____

5. במשימה יש גם כתיבת מכתב ל _____

4 חלק ד׳ – התאמה - ערך והסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הקשבה	___	**א.** רצון ללמוד ולשאול עוד
2. שוויון	___	**ב.** להתייחס לאחר בהערכה
3. סקרנות	___	**ג.** לדאוג לתוצאות המעשים שלנו
4. אחריות	___	**ד.** להקשיב באמת לדברי האחר
5. כבוד	___	**ה.** להתייחס לכולם באופן הוגן

5 חלק ה׳ – סדר כתיבה נכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לבדוק אם יש חריזה וסיום מעניין
☐	לקרוא את הבית בקול ולבדוק שהוא ברור
☐	לבחור ערך חשוב מהרשימה
☐	לכתוב ארבע שורות שמתחילות במילה תחי
☐	לחשוב מה הערך הזה עושה, כאילו הוא דמות

6 חלק ו׳ – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו בית של ארבע שורות בתבנית "תְּחִי הַ..." על ערך שבחרתם, עם אנפורה והאנשה

2. הסבירו במשפט אחד למה בחרתם דווקא בערך הזה

כרטיס יציאה

מהי אנפורה בשיר?

כתבו שורה אחת שמתחילה במילה תחי על ערך שבחרתם

למה חשוב לבחור ערך שמשמעותי לכם?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀